

Dočítate sa v čísle
alebo na www.ozkovo.sk:

- V KII aj v SIPRINE sa dohodli – str. 1 až 2. str.
- V U.S.Steel Košice pred podpisom – str. 3
- Povinné zverejňovanie výšky plátov – str. 6

V U.S.STEEL KOŠICE SCHVAĽUJÚ DODATOK

V najväčšej hutníckej fabrike na Slovensku - v košickom U.S.Steele - sa k platnej kolektívnej zmluve (platí do 31.3.2020) začal v decembri vyjednávať mzdový Dodatok č. 4, ktorého výsledná podoba sa aktuálne pripomienkuje v jednotlivých základných organizáciách, združených v Rade odborov OZ KOVO U.S.Steel Košice. Zástupcovia zamestnancov by si v ňom po finančne úspešnom roku želali zakotviť čo najdynamickejší nárast miezd. Naopak, ako vyplynulo z vyjadrení niektorých zamestnancov, vedenie U.S. Steelu im najskôr navrhovalo pridať len 10 eur k platu.

Kým po minulých rokoch bol mzdový dodatok, ktorého účinnosť sa viazala k 1. aprílu daného roka, podpísaný ešte v marci či najneskôr začiatkom apríla, tento rok to vyzeralo na dlhšie. Súvisí to aj s prerušením kolektívneho vyjednávania kvôli schvaľovaniu novely Zákonníka práce, ktorá od mája tohto roku zvyšuje príplatky za nočnú prácu a prácu vo sviatok, a zavádza príplatky za prácu cez víkend. Potvrdil to aj predseda RO OZ KOVO U.S.Steel Košice, Juraj VARGA: „Aj preto sa môže našim zamestnancom zdať, že čas kolektívneho vyjednávania je dlhší. Avšak informácie z jednotlivých

kôl vyjednávania zdieľame cez svoje štruktúry v rámci všetkých 12-ich základných organizácií OZ KOVO, združených v Rade odborov USSK. Naším cieľom - ako zástupcov zamestnancov - je dohodnúť pre nich nielen čo najlepšie pracovné podmienky, ale najmä zabezpečiť dynamickejší nárast ich miezd aj v tomto kalendárnom roku.“

Aj keď zamestnancov pôvodná ponuka vedenia firmy nenadchla, vychádzajúc zo skúseností z predošlých rokov nie je vylúčené, že navýšenie ich plátov bude nakoniec predsa len štedrejšie. Vedenie však podrobnosti z kolektívneho vyjednávania odmieta zverejňovať. Aj zástupcovia zamestnancov sú zdržanliví: „Máme dohodu, že smerom k médiám budeme komunikovať až po dosiahnutej vzájomnej dohode, resp. po podpísaní Dodatku č.4 ku platnej kolektívnej zmluve,“ dodáva šéf košických odborov, J.VARGA.

(Pokračovanie na 3. str.)

„Keď niekto uzná, že sa včera mýlil, dokazuje, že dnes je múdrejší ako včera.“
nemecký spisovateľ a básnik Johann Gottfried SEUME

ŠTRAJK NEBUDE, V SIPRINE SA DOHODLI!

Je to potvrdené! V bratislavskej spoločnosti SIPRIN, s.r.o., v ktorej sa ešte pred pár dňami hovorilo o „štrajku“, sa nakoniec dohodli. V stredu, 25. apríla, tam vedenie spoločnosti spolu so zástupcami zamestnancov zo Základnej organizácie (ZO) OZ KOVO SIPRIN podpísali novú kolektívnu zmluvu, platnú na roky 2018 až 2020. S účinnosťou od 1. apríla tohto roku sa tak zamestnanci dočkajú vyšších miezd a viacerých benefitov.

Dohode a následnému podpisu novej kolektívnej zmluvy však predchádzali horúce chvíle. Od 17. apríla tohto roku bola v spoločnosti SIPRIN, s.r.o. ktorá je 100%-nou dcérou koncernu Siemens a pôsobí v oblasti priemyselnej automatizácie, poskytovania servisu a technologickej údržby – vyhlásená štrajková pohotovosť. Zástupcovia zamestnancov zároveň 18. apríla spustili medzi zamestnancami hlasovanie o vstupe do ostrého štrajku.

VÄČŠINA ZA ŠTRAJK

Práve skutočnosť, že v hlasovaní sa viac ako polovica zamestnancov vyjadrila v prospech štrajku, presvedčila zamestnávateľa, aby sa 25. apríla uskutočnilo stretnutie vedenia spoločnosti a odborárov zo ZO OZ KOVO SIPRIN i z centrály OZ KOVO, na ktorom sa nakoniec obe strany dohodli a v závere i podpísali upravené znenie novej kolektívnej zmluvy. Okrem iného sa v ňom hovorí aj o finančnej kompenzácii ďalších 200 Eur nad rámec 13. a 14. platu pre zamestnancov, a to za príplatky za sobotu a nedeľu v roku 2018. V roku 2019 bude táto kompenzácia predstavovať ďalšie zvýšenie tarifných miezd o 2% - s účinnosťou od 1.4.2019, a to pre všetkých zamestnancov. Tých je dnes v spoločnosti cca 277, z toho 212 je v zmenovom režime. Práve títo, si v roku 2018 vďaka vyjednanému 13. platu a mimoriadnej odmene zvýšili príjmy o 936 Eur, v roku 2019 dokonca o 1 392 Eur.

V roku 2019 sa tiež bude poskytovať mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu podľa Zákonníka práce, čo bude ďalšie zvýšenie príjmu zamestnancov v roku 2019. Súčasne sa bude v roku 2019 poskytovať aj mzdové zvýhodnenie za sobotu a nedeľu podľa aktu-

álnej novely Zákonníka práce, pokiaľ suma mzdového zvýhodnenia za nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času bude nižšia, ako je doteraz poskytovaná, čo sa s veľkou pravdepodobnosťou udeje práve v roku 2019, nakoľko sa zrejme od 1. januára 2019 bude zvyšovať minimálna mzda a od 1. mája 2019 sa výšky mzdového zvýhodnenia za sobotu a nedeľu zdvojnásobia. Spomeňme však aj ďalšie podrobnosti novej kolektívnej zmluvy, napr.: 50% -ný príplatok za nadčas mimo pracovných dní, 100% -ný príplatok za nadčas vo sviatok, príplatok za nočnú prácu v hodnote 0,90 Eur/hod, nárokovateľný 13. plat vo výške 100% základnej mzdy, vyplácaný v dvoch platiach 50% v júni a 50% v decembri, ktorý doteraz nebol vôbec poskytovaný, ale aj zaujímavý sociálny program.

(Pokračovanie na 2. str.)

V ŽILINSKEJ KII ŠTRAJK NEBUDE

Štrajk v žilinskej automobilke KIA Motors Slovakia je zažehnaný. V utorok, 17. apríla, sa podarilo uzavrieť vyjednanie o mzdovom dodatku ku kolektívnej zmluve medzi Kia Motors Slovakia (KMS) a Základnou organizáciou (ZO) OZ KOVO Kia Žilina. Nová zmluva bude platiť dva roky a výrobným zamestnancom spoločnosti garantuje v tomto roku rast taríf v priemere o 75 eur.

ZA DVA ROKY NÁRST O 220 EUR

Na budúci rok - v roku 2019 - vzrastie zamestnancom základná mzda o ďalších 80 eur. Zvýši sa aj hodinové mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu na 1,30 eura v tomto, a na 1,50 eura v budúcom roku. Aj vďaka tomu sa príjem výrobných zamestnancov po započítaní bonusov a príplatkov zvýši v roku 2018 priemerne o 107 eur mesačne a v budúcom roku dokonca o 113 eur.

Vzrástajú aj platy v administratíve, a to v priemere o sedem percent v tomto a aj v nasledujúcom roku. Obe strany sa zároveň dohodli, že zo sociálneho fondu bude všetkým zamestnancom poskytnutá vianočná poukážka v hodnote sto eur v tomto aj budúcom roku.

KOMPROMIS ODVRÁTIL ŠTRAJK

Spoločnou dohodou tak ukončili týždeň trvajúcu štrajkovú pohotovosť a odvrátili hrozbu ostrého štrajku.

Ústupok urobili obidve strany. Odborári z OZ KOVO KIA Žilina pristúpili na dvojročnú platnosť mzdového dodatku ku kolektívnej zmluve a automobilka navýšila svoju poslednú ponuku.

Zamestnávateľ - KIA Motors Slovakia, s.r.o. - pôvodne navrhovala uzavrieť mzdový dodatok ku kolektívnej zmluve na dva roky, pričom v roku 2018 by sa tarifné mzdy zvýšili o 70 eur a v roku budúcom o 75 eur. Zástupcovia zamestnancov zas požadovali, aby dodatok platil len jeden rok s tým, že základná mzda by stúpila v priemere o 84 eur.

Pripomeňme, že v žilinskej automobilke vyhlásili vo februári tohto roka obe vyjednávací strany (zamestnávateľ aj odborári) po 5. kole kolektívneho vyjednávania spor a ďalšie rokovanie sa uskutočnilo za účasti sprostredkovateľky, určenej ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny.

„Sme radi, že po mesiacoch zložitého vyjednávania

(Pokračovanie na 2. str.)

PREMIÉR K MINIMÁLNEJ MZDE I DŮCHODKOVÉMU VEKU

V Bratislave sa v pondelok, 23. apríla, uskutočnilo stretnutie predsedu vlády SR Petra PELLEGRINIHO s predstaviteľmi Konfederácie odborových zväzov (KOZ) SR. Slovenský premiér na ňom uviedol, že minimálna mzda by mala v budúcom roku výrazne prekročiť sumu 500 eur.

Podľa neho je záujem vlády, aby naďalej rástla minimálna mzda takým tempom, ako v predchádzajúcich rokoch. „Budeme vytvárať jasný tlak, aby minimálna mzda prekročila v roku 2019 výrazne úroveň 500 eur,“ povedal. Ako ďalej zdôraznil, je veľmi dôležité vytvárať rozdiel medzi tými, ktorí pracujú a medzi tými, ktorí pracovať nechcú.

Minimálna mzda v súčasnosti dosahuje 480 eur a od začiatku tohto roka stúpla o 45 eur. „Minimálna mzda viac ako 500 eur je to minimum, čo by mali ľudia na Slovensku zarábať a každý, kto bude proti takémuto nárastu, je proti ľuďom, ktorí na Slovensku poctivo pracujú,“ zdôraznil predseda vlády.

PLATY V ŠTÁTNEJ A VEREJNEJ SPRÁVE

Jednou z priorit vlády je podľa premiéra aj zvýšenie plátov v štátnej a verejnej sfére. „Som veľmi rád, že je dnes na stole otázka výraznejšieho zvýšenia plátov vo verejnej správe,“ povedal. Podľa neho ide v tomto prípade aj o zamestnancov samosprávy. „Aj tu je čas na to, aby pri dobre sa vyvíjajúcich príjmoch samosprávy sa zvyšovali aj platy týchto ľudí,“ uviedol.

V súvislosti so zvýšením platových taríf vo verejnej sfére uviedol, že vláda dá odborárom takú ponuku, ktorú si bude môcť štátny rozpočet dovoliť. „Časť z týchto plátov bude musieť sanovať aj samospráva,“ upozornil. Samospráve sa podľa neho zvyšujú príjmy a preto by nemala mať problém dať svojim zamestnancom vyššie platy.

Na nových platových tarífach vo verejnej službe sa chce s odborármi dohodnúť do konca júna tohto roka, aby sa príslušnou legislatívou mohol už v septembri zaoberať parlament a platy sa zvýšili od začiatku budúceho roka.

ODCHOD DO DŮCHODKU

Témou rokovania premiéra s odborármi bolo aj zavedenie stropu na vek odchodu do dôchodku. Táto téma bude podľa P.PELLEGRINIHO ešte predmetom širšej diskusie. Ministerstvo práce navrhuje vek odchodu do dôchodku zastropovať na 65 rokov. Odborári, aj vďaka iniciatíve Odborového zväzu KOVO, ktorý na podporu svojho návrhu zorganizoval úspešnú petíciu, navrhujú ohraničiť vek odchodu do dôchodku na 64 rokov. Zároveň navrhujú zaviesť aj tzv. preddôchodok.

„Udržateľnosť verejných financií je na jednej strane dôležitá, ale treba si uvedomiť aj to, že ak niekto celý život robí a odchádza do dôchodku niekde v 62 - 63 rokoch, je otázka, či ešte treba pokračovať v systéme, ktorý máme dnes nastavený, a to je odchod do dôchodku na základe priemerného veku dožitia, alebo možno aj ústavným zákonom zastropovať tento vek,“ povedal premiér.

Premiér verí tomu, že na túto tému nebude potrebné organizovať na Slovensku referendum. „Pevne verím, že nájdeme aj politickú podporu na to, aby sme odhadli ten správny vek a rozhodli o tom, že bude na Slovensku ústavným zákonom garantovaný vek, kedy človek má právo ísť do dôchodku,“ dodal premiér.

Prezident KOZ Jozef KOLLÁR ocenil, že vláda bude pokračovať v sociálnom dialógu s odborármi. „Dostali sme príslub, že o týchto témach budeme pravidelne rokovať,“ povedal. Upozornil na to, že zvýšenie plátov vo verejnej službe sa netýka len úradníkov, ale aj ľudí, pracujúcich „v teréne“, ako sú kuchárky či školníčky.

ŠTRAJK NEBUDE, V SIPRINE SA DOHODLI!

(Pokračovanie z 1. str.)

VYJEDNÁVALI VIAC AKO ROK!

Pripomeňme, že v spoločnosti SIPRIN, s.r.o., vznikla odborová organizácia v 2016 a kolektívne vyjednanie začalo v polovici marca minulého roku. Uskutočnilo sa 8 kôl kolektívneho vyjednávania, ďalšie štyri pred sprostredkovateľkou, nominovanou ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny. Tie vyvrcholili 26. marca tým, že obe strany sa predbežne dohodli a začali pracovať na finalizácii textu kolektívnej zmluvy.

Začiatkom apríla však vedenie spoločnosti zmenilo názor a informovalo zástupcov odborovej organizácie, že kolektívnu zmluvu neuzavrú, nakoľko chcú obísť novelu Zákonníka práce a eliminovať jej uplatňovanie na zamestnancov spoločnosti tak, že v súčasnosti poskytovaný príplatok za prácu v nepretržitej prevádzke (NRPČ), ktorý sa poskytuje od 89,70 Eur/mesačne do 114,10 Eur/mesačne v závislosti od tarifnej triedy, zľúčia prostredníctvom kolektívnej zmluvy so mzdovým zvýhodnením za prácu v sobotu a v nedeľu, ktorý od 1. mája tohto roku garantuje novela Zákonníka práce. To znamená, že napriek novele Zákonníka práce, ktorá má od 1. mája tohto roku zvýšiť príjmy zamestnancov z dôvodu výkonu práce v sobotu a v nedeľu navyše o cca 46 Eur mesačne, a od 1. mája 2019 dokonca o cca 93 Eur mesačne, chcel zamestnávateľ dosiahnuť, aby tieto sumy boli zahrnuté do jedného príplatku - a to za prácu v nepretržitej prevádzke!

Zástupcovia zamestnancov tento absurdný návrh zamestnávateľa odmietli, vyhlásili štrajkovú pohotovosť a následne spustili hlasovanie o štrajku - čo zamestnanci firmy podporili a práve tak dosiahli, že zamestnávateľ a odbory dosiahli nakoniec iné kompromisné riešenie.

PREDESA NA RANE

Vypätá situácia vo firme však má aj iný rozmer.

V ŽILINSKEJ KIA ŠTRAJK NEBUDE

(Dokončenie z 1. str.)

nia sa obom stranám podarilo dospieť k dohode, ktorá je prijateľná tak pre zamestnávateľa, ako aj pre zástupcov zamestnancov. Naším pracovníkom zabezpečí nadpriemerný rast miezd a spoločnosti umožní plánovanie v dlhšom než jednoročnom horizonte. V situácii, kedy KMS spúšťa výrobu nového kľúčového modelu, a zároveň celý trh čelí poklesu záujmu zákazníkov o autá s naftovými motormi, je táto dohoda pre obe strany veľmi dôležitá,“ zhrnul prezident a výkonný riaditeľ CEO spoločnosti Dae-Sik KIM.

„Na takéto kompromisné riešenie sporu v kolektívnom vyjednaní sme dostali mandát od našej členskej základne na našej konferencii dňa 15.4.2018 a verím, že konečná podoba dohody bude uspokojivá aj pre ostatných zamestnancov KMS, ktorých naša organizácia zastupuje v kolektívnom vyjednaní,“ zhodnotil ná-

Zlana M. Chládek, predsedka ZOO OZ KOVO KIA Žilina a prezident a výkonný riaditeľ CEO, Dae-Sik KIM.

Spoločnosť SIPRIN je hlavným dodávateľom pre bratislavský Volkswagen Slovakia (VW SK), a.s. a sídli v areáli, kde si ochranu objektu zabezpečuje VW SK cez zamestnancov ochrany závodu. V závere januára tohto roku po tom, ako došlo k slovnej výmene medzi predsedom ZO OZ KOVO SIPRIN, p. Ivanom JAVORKOM a členmi miestnej SBS-ky, mu títo svojvoľne odobrali vstupný preukaz a od toho dňa mu de facto znemožnili vstup na pracovisko.

Napriek viacerým výzvam zo strany zástupcov zamestnancov, aby sa uskutočnilo stretnutie so zamestnávateľom (ktorým je spoločnosť SIPRIN s.r.o.) a VW SK a situácia sa konštruktívne vyriešila, sa už tri mesiace zo strany zamestnávateľa potichu toleruje absurdná situácia, kedy zamestnancovi nie je umožnený vstup na pracovisko a to po svojvoľnom zásahu tretej strany. **Nehovoriac už o porušení práv predsedu ZO OZ KOVO SIPRIN, p. I. JAVORKU, ktorý tak prichádza o mzdu a zamestnávateľ mu odmieta vyplatiť jej náhradu, hoci mu sám vytvára prekážku v práci tým, že mu neriešením daného stavu neumožňuje do objektu vstúpiť a tak sa na výkon práce dostaviť.** Zároveň mu tiež neumožňuje vykonávať funkciu predsedu odborovej organizácie na pracovisku, nakoľko práve na pracovisku má predseda prístup k zamestnancom, tu rieši vzniknuté pracovno-právne problémy a tu sa odohráva gro jeho odborárskej práce.

Abý odborový predak uživil rodinu, vo februári si čerpal minuloročnú dovolenku a v mesiaci marec zas - v zmysle §240 ods.3 Zákonníka práce - mu zamestnávateľ nakoniec priznal pracovné voľno s náhradou mzdy, ktoré je určené pre predsedu základnej organizácie na výkon jeho odborárskej funkcie.

Aj preto Metodické pracovisko Odborového zväzu KOVO v Bratislave pripravilo a zrealizovalo viaceré právne kroky, ktoré majú predsedovi ZO OZ KOVO SIPRIN pomôcť nielen získať späť pracovné miesto a jeho postavenie, ale aj doterajšiu úľú mzdu. Konečné slovo tak bude mať zrejme súd.

A.Fáková, M.Vavro

ročné rokovania predsedu Základnej organizácie OZ KOVO Kia Žilina, Miroslav CHLÁDEK.

Ďalej dodal: „Základnej organizácii OZ KOVO Kia Žilina sa v tomto roku podarilo vyrokovať podobný výsledok ako v roku 2017, pričom okrem rastu základnej mzdy a vyššieho príplatku za prá-

cu v noci získajú zamestnanci, pracujúci v spoločnosti dlhšie ako päť rokov, deň dovolenky navyše. Zhodnotenie výsledku kolektívneho vyjednávania však ako vždy nechávam na zamestnancoch samotných,“ uzavrel predseda žilinskej odborovej organizácie.

Žilinská automobilka tak vďaka kolektívnej zmluve v tomto roku posunie do vyšších tarifných tried služobne najstarších zamestnancov. Ocení tak ich doterajšie pracovné úsilie a motiváciu. Mzda zamestnancov, ktorí budú presunúť do vyššej platovej triedy, porastie nad rámec dohodnutej valorizácie mzdy.

V závode pracuje cca 3800 zamestnancov, pričom vlnajšia priemerná mzda výrobného zamestnanca dosahovala 1 458 eur. Nový mzdový dodatok sa viaže k platnej podnikovej kolektívnej zmluve, ktorej účinnosť je viazaná k 31. marcu 2019.

A.Fáková, M.Chládek

Najbližšie číslo PRIORITY
vyjde 20. 5. 2018

priority

mesačník OZ KOVO, vydáva OZ KOVO v OZK SERVICE, spol. s r.o. Redakcia: ČSA 25, 974 01 Baňská Bystrica. Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakova@ozkovo.sk. Redakčná rada: Mgr. Bc. Pavel KÚS, predseda, členovia: Ing. Daniela LENGYELOVÁ, Irena ŠKROVINOVÁ, Jozef BURIAN, JUDr. Martin VAVRO, Ing. Ján ŠLAUKA, Ing. Michal KUKOLIK. Zodpovedná redaktorka Mgr. Anita

FÁKOVÁ. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň D&M, Slovenská Ľupča. ISSN: 1338-3051. Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk

Z ODBORÁRSKEJ KUCHYNE

V U.S. STEEL KOŠICE SCHVAĽUJÚ DODATOK

(Dokončenie z 1. str.)

ÚSPEŠNÝ HOSPODÁRSKY ROK

Košický U.S. Steel dosiahol v roku 2017 jeden zo svojich najlepších hospodárskych výsledkov za uplynulých 10 rokov. Podľa údajov ich materskej spoločnosti z Pittsburgu, železiarne vlni pri využití výrobných kapacít na účtyhodných 102 percent vygenerovali hrubý zisk (pred úrokmi a zdanením) vo výške 327 miliónov USD. To pri prepočte priemerného kurzu euro/dolár činí cca 290 miliónov eur. Prvotné výkazy za rok 2017 pritom hovoria o ešte lepších výsledkoch. Vlni európska divízia predala ocelové výrobky za 2,95 miliardy dolárov oproti predvlastným tržbám vo výške 2,24 miliardy dolárov. Prevádzkový hrubý zisk narástol na 327 miliónov dolárov oproti 185 miliónom dolárov v roku 2016.

Minuloročný dodatok ku kolektívnej zmluve mal znamenať pre zamestnancov železiarni priemerne 3,1-percentný nárast tarifných miezd, resp. 4-percentné zvýšenie priemerných celkových miezd bez započítania variabilnej mzdy platby, no skutočnosť bola ešte o čosi vyššia. Zaručil im aj minimálny nárast mesačného platu vo výške 28 eur, u kľúčových zamestnancov malo ísť až o zhruba 70 eur. Potvrdil to aj predseda RO OZ KOVO U.S. Steel Košice, J.VARGA: „Zamestnanci boli každý mesiac odmeňovaní variabilnou mzdovou platbou – takzvaným priamym podielom na zisku. Od 1. apríla 2017 sa medzi zamestnancov delí 8,5 percenta z priemerného konsolidovaného čistého zisku železiarní za predchádzajúce tri mesiace. Takúto odmenu má zavedenú málokterá spoločnosť v Európe. Na Sloven-

sku takú spoločnosť, ktorá by ju mala, nepoznáme.“

Priemerný plat v U. S. Steele za uplynulý rok aj so všetkými bonusmi, vrátane variabilnej mzdy platby, závislej od hospodárskeho výsledku železiarni, či 13. a 14. platu vo výške polovičného „základu“, predstavoval takmer 1700 eur. Robotníci zarobili priemerne 1550 eur, u THP zamestnancov to bolo niečo nad 2000 eur. Vo fabrike pritom aj s dcérskymi spoločnosťami pracuje okolo 12 000 zamestnancov.

Dodajme, že k dobrým hospodárskym výsledkom košickej firmy dopomohli aj antidumpingové opatrenia

a zvýšené clá na dovoz ocele, ktoré po intenzívnych protestoch európskych oceľiarov v Bruseli zaviedla vláda Európskej únie voči piatim krajinám – Číne, Rusku, Ukrajine, Brazílii a Iránu.

SPOROV V KOLEKTÍVNYM VYJEDNÁVANÍ PRIBÚDA

Mesiac apríl je povestný svojim premenlivým počasím. V tomto roku si ho však kováci vo viacerých základných organizáciách budú spájať aj s gradujúcim kolektívnym vyjednávaním. Či už ide o trnavskú automobilku PSA, nitriansku autobusovú spoločnosť ARRIVA, žilinskú automotive firmu MOBIS Slovakia alebo drevársku spoločnosť SLOVLEPEX Bziny – všetky majú jedno spoločné – náročné kolektívne vyjednávanie podnikovej kolektívnej zmluvy, ktoré po istom čase uviazlo na mŕtvom bode, následne bol vyhlásený spor a na rokovania prizvaný nezávislý sprostredkovateľ, nominovaný Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

TRNAVSKÁ AUTOMOBILKA
PSA PEUGEOT CITROËN SLOVAKIA

Podľa slov podpredsedu Základnej organizácie (ZO) OZ KOVO PCAS, Františka GAJDOŠA, začalo kolektívne vyjednávanie v trnavskej automobilke 30. januára tohto roku: „Zamestnávateľ vo svojom návrhu ponúkal priemerné navýšenie miezd niekde na úrovni 3,8 %, my sme v odpovedi požadovali navýšenie 8%, plus ďalšie požiadavky, ktoré podľa slov zamestnávateľa výrazne navyšovali mzdové náklady,“ hovorí F.GAJDOŠ a dodáva: „Po prvom kole, kde si obe strany predstavili svoje návrhy, zamestnávateľ predstavil aj konkrétne vyčíslenie navýšenia. Pre kategóriu MOD (výrobní pracovníci) ponúkal navýšenie 20€, pre MOO (profesionálni robotníci) 30€ a pre kategóriu ETAM (technicko-administratívni a nižší manažment) 40€.“

Odborová organizácia, v snahe o urýchlenie dohody, výrazne okresala svoje požiadavky a určila si jednu prioritu - a to všeobecné navýšenie základných miezd o 10% pre všetkých zamestnancov. Do konca marca sa

uskutočnilo 7 kôl kolektívneho vyjednávanía, kde posledný návrh zo strany zamestnávateľa predstavoval navýšenie pre výrobných pracovníkov (MOD) o 27€ brutto, čo je cca 3,6 - 3,8%.

Obe strany tak vyhlásili spor v kolektívnom vyjednávaní a požiadali o pridelenie sprostredkovateľa. S tým sa majú podľa podpredsedu F. GAJDOŠA stretnúť 3. mája. Zároveň dodal, že zástupcovia zamestnancov sú ochotní rokovať a hľadať dohodu. **Pokiaľ sa to však nepodarí, a ani konanie za účasti sprostredkovateľa nebude úspešné, sú pripravení na vyhlásenie ostrého štrajku.**

Nízke mzdy a zlé podmienky

Ako ďalej zverejnili členovia ZO OZ KOVO PCAS vo svojom vyhlásení, zamestnanci trnavskej automobilky majú jednoznačne najnižšie mzdy vo výrobnej sfére spomedzi troch aktuálne produktívnych slovenských automobiliek. Nástupná mzda výrobného pracovníka je na úrovni 697 eur v hrubom a keďže PSA (opäť ako jediná) zatiaľ nemá transparentný a fungujúci systém tarifných tried, ktorý by reflektoval lojalitu a výkonnosť zamestnancov, je len veľmi malá šanca posunúť sa vyššie. Dnes je realitou, že zamestnanci, ktorí v podniku pracujú 10 – 12 rokov, dostávajú výplatu menšiu ako 700 eur v čistom, informujú zástupcovia zamestnancov. Zároveň dodávajú, že v Trnave je nezamestnanosť nižšia ako 2 %, a preto sú presvedčení, že je na čase, aby zamestnávateľ do svojich zamestnancov investoval: „Navýšenie miezd, ktoré navrhujeme, je nielen potrebné, ale doslova nevyhnutné. Pomohlo by to zastaviť aj vysokú fluktuáciu (viac ako 200 ľudí odchádza z podniku každý mesiac).“

Za rovnako alarmujúce označili zástupcovia zamestnancov aj pracovné podmienky. Vysoká vyťaženosť výrobných pracovníkov, spôsobuje

MEMORANDUM SKONČILO, ČO ĎALEJ?

V závere marca zároveň vypršala platnosť memoranda, podpísaného slovenskou vládou a americkým vedením koncernu U.S. Steel, ktoré garantovalo, že počas piatich rokov Američania z košickej fabriky neodídu a ani nebudú hromadne prepúšťať. Slovensko im na oplátku poskytol úľavy v oblasti energetiky a životného prostredia.

Mesiac po vypršaní memoranda sa však nič ne deje. A to napriek viac-menej pravidelným špekuláciám o plánovanom predaji košickej fabriky. Svojho času o ňu údajne prejavili záujem Číňania, dokonca si začali robiť ekonomický audit, všetko však ostalo len v rovine dohadov. Ako to bude ďalej, je zatiaľ otvorené. Akákoľvek otázka zamestnancov či médií na vedenie firmy o tom, čo plánujú v blízkej budúcnosti a či košická spoločnosť môže rátať s rozsiahlejšími investíciami či modernizáciou zariadení, sú zodpovedané takmer rovnako: V súčasnosti sa všetko analyzuje a prehodnocuje, o ďalších zámeroch budú kompetentní včas informovať.

Podobnou informáciou disponuje aj odborový predák J. VARGA: „Napriek tomu, že platnosť memoranda skončila, malo by byť medzi našim zamestnávateľom a vládou vyhodnotené. Všetci by sme mali byť s výsledkami oboznámení, taký je prísľub. Vieme však, čo sa momentálne na vláde deje, takže tieto veci sú zatiaľ, slušne povedané, sekundárne. Dôležité bude, či je vôbec nejaká ochota medzi vládou a firmou participovať na niečom takom, ako bolo memorandum a pokračovať v ňom ďalej.“

Ako sa bude situácia v najväčšej hutníckej fabrike na Slovensku vyvíjať ďalej, budeme priebežne sledovať.

af, J.Varga, korzar.sk

ná neustálo optimalizáciou, často nevhodné správanie riadiacich pracovníkov, šetrenie na bežných pracovných, ale aj na ochranných pomôckach, sú podľa nich realitou dneška. „Sme presvedčení, že nami navrhované navýšenie miezd je reálne a nijako neohrozí konkurencieschopnosť trnavskej automobilky. Skupine PSA sa darí, o čom hovoria aj rekordné výsledky z posledného roka,“ dodávajú trnavskí odborári.

PROBLÉMY AJ V ŽILINSKOM MOBISE

Snaha o korektný a konštruktívny dialóg stroskotala aj u jedného z najväčších dodávateľov žilinskej automobilky, v spoločnosti MOBIS Slovakia, s.r.o.

Podľa slov predsedu ZO OZ KOVO MOBIS Žilina, Daniela ŠIMÁKA: „Od 29. januára, kedy sme zamestnávateľovi predložili návrh mzdového Dodatku č.6 k platnej kolektívnej zmluve na roky 2015 - 2019, sa uskutočnilo 5 kôl kolektívnych vyjednávaní, na začiatku ktorých sme v prvom rade navrhovali navýšenie základných miezd zamestnancov mesačne o 13% a s platnosťou na jeden rok. Naopak, zamestnávateľ ponúkol navýšenie mesačných miezd o 40 eur mesačne, ale s platnosťou na dva roky, s čím nesúhlasíme. Z ďalších požiadaviek sme chceli presadiť zmenu v systéme zaraďovania do tarifných tried v prospech zamestnancov i tzv. zásluhovú dovolenku podľa odpracovaných rokov. Keďže sme s vedením ani na ostatnom kole kolektívneho vyjednávanía nenašli spoločný kompromis, dňa 5.apríla sme vyhlásili spor v kolektívnom vyjednávaní a na druhý deň sme oficiálnym listom požiadali ministerstvo práce o pridelenie sprostredkovateľa.“

Dodajme, že v posledný aprílový týždeň (23.4.) sa na podnet zamestnávateľa uskutočnilo ešte jedno stretnutie. Vyjednávacie tímy za stranu zamestnancov i zamestnávateľa sa na ňom síce nedohodli, ale predsa sa len niektoré ich návrhy priblížili. O jej výsledkoch stretnutia i o ďalšom postupe odborovej organizácie majú členovia Výboru ZO OZ KOVO MOBIS Žilina informovať svojich členov na konferencii, plánova-

(Pokračovanie na 4. str.)

MINIMÁLNA SUMA GASTROLÍSTKOV STÚPNE

Minimálna suma stravných lístkov pre zamestnancov sa má od 1. júna tohto roka zvýšiť z 3,38 eura na 3,60 eura. Dôvodom je navrhovaný nárast súm príspevkov na stravné pre zamestnancov, ktorí sú na pracovnej ceste v rámci Slovenska. **Vyplyva to z návrhu opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o sumách stravného, ktoré je aktuálne v pripomienkovom konaní.**

Hodnota stravného lístka tak musí predstavovať aspoň 75 percento zo sumy stravného, poskytovaného pri pracovnej ceste v dĺžke piatich až dvanástich hodín.

Väčšina zamestnávateľov namiesto toho, aby zamestnancom zabezpečila jedlo, im dáva stravné lístky. Zamestnanci si tak sami môžu vybrať, či pôjdu na obed do reštaurácie, alebo si za stravné lístky nakúpia potraviny.

Nárok na poskytnutie stravy má zamestnanec, ktorý v rámci pracovnej zmeny vykonáva prácu viac ako štyri hodiny, ak pracovná zmena trvá viac ako 11 hodín, zamestnávateľ môže zabezpečiť poskytnutie ďalšieho teplého hlavného jedla. Na dohodárov sa toto ustanovenie Zákonníka práce nevzťahuje.

Suma stravného v prípade pracovnej cesty v dĺžke 5 až 12 hodín má stúpnuť zo súčasných 4,50 eura na 4,80 eura za každý deň.

Stravné pri pracovnej ceste, trvajúcej od 12 do 18 hodín, sa má zvýšiť zo 6,70 eura na 7,10 eura.

Pri pracovnej ceste, presahujúcej 18 hodín, má ísť o nárast zo súčasných 10,30 eura na 10,90 eura.

Firmy môžu zamestnancom prispieť na jedlo aj vyššou sumou. Najčastejšie tak robia príspevkom zo sociálneho fondu. Výhodou takéhoto použitia peňazí z fondu je, že zamestnanec nemusí z tohto príspevku platiť dane. Vo väčšine ostatných prípadov musí zamestnanec z peňazí, ktoré dostane zo sociálneho fondu, zaplatiť daň i odvody.

Ministerstvo práce a sociálnych vecí odhaduje, že nárast minimálnej hodnoty gastrolístkov sa môže vzťahovať na zhruba 643 tisíc zamestnancov.

Sumy stravného pri tuzemských pracovných cestách sa naposledy menili k 1. decembru 2016. „V zmysle mechanizmu zvyšovania súm stravného, ktorý je ustanovený v zákone o cestovných náhradách, bola splnená podmienka na ich zvýšenie, a to na základe štatistických údajov za január 2018,“ uviedlo ministerstvo. V januári tohto roka totiž mesačný kumulovaný index cien jedál a nealkoholických nápojov v reštauračnom stravovaní na Slovensku oproti júlu 2016 dosiahol 105,1 %.

Sita

AKTUÁLNE Z VYJEDNÁVANIA KZVS

Kolektívne vyjednávanie vyšších odvetvových zmlúv sa postupne posúva ďalej. Po uzatvorení kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (KZVS) v strojárskom priemysle (nárast tarifných miezd v tomto roku v priemere o 5,22%) a v hutníckom odvetví (nárast tarifných miezd v priemere o 5,68%).

V elektrotechnickom priemysle momentálne prebieha vyjednávanie najmä o mzdovej časti KZVS, pretože ponuku Zväzu elektrotechnického priemyslu na rast taríf o 40 eur nateraz kolektívni vyjednávači neakceptovali.

V samotnom obsahu KZVS zostalo už iba niekoľko sporných bodov, a tak je predpoklad, že pokiaľ vyjednávací tímy dospejú k dohode o tarífach, bude aj táto KZVS uzatvorená tak, aby mohla platiť od 1.5.2018.

Po počiatčom odmietaní vyjednávať novú KZVS v odvetví bytového hospodárstva napokon nová kolektívna zmluva bude a **tarifné mzdy porastú rovnako ako minimálna mzda v roku 2018.**

Rovnako tak sa nedarilo rozbehnúť kolek-

tívne vyjednávanie ani v odvetví sklárskeho priemyslu s odôvodnením zo strany zamestnávateľského zväzu, že rast minimálnej mzdy je dostatočne dynamický a nie je žiadúce vyjednávať ďalší nárast. Napokon sa predsa len vyjednávanie začalo a **vyjednávači sa na 2.kole dohodli na zvýšení základných miezd o 7,1%, čo predstavuje v absolútnom vyjadrení navýšenie v každej triede v priemere o viac ako 41 eur.** Zdokumentuje to Dodatok č.1 k mzdovej časti platnej KZVS, ktorý by mal byť účinný od 1. mája tohto roku.

Aj v sektore autobusovej dopravy sa začali prípravy na vyjednávanie novej kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa. O jej obsahu sa však bude ešte viesť širšia diskusia, pretože táto zmluva by mala platiť až na dvojročné obdobie rokov 2019-2020.

Monika Benedeková hlavná kolektívna vyjednávačka a podpredsedníčka OZ KOVO

SPOROV V KOLEKTÍVOM VYJEDNÁVANÍ PRIBÚDA

(Dokončenie z 3. str.)

nej na sobotu, 28.apríla 2018.

V NITRIANSKEJ ARRIVE ČAKAJÚ NA SPROSTREDKOVATEĽA

V podobne „sporovej“ situácii sa nachádzajú aj odborári z dopravnej spoločnosti ARRIVA Nitra, a.s., kde sa v decembri minulého roka začalo kolektívne vyjednávanie podnikovej kolektívnej zmluvy na roky 2018 – 2019. Po piatich kolách rokovani a kompromisných návrhov z oboch strán sa nepodarilo zúčastneným dospieť k prijateľnej dohode. Ako nám potvrdil predseda ZO OZ KOVO ARRIVA Nitra a.s., Michal ĎURIŠ: „Pôvodný návrh zástupcov zamestnancov hovoril o navýšení tarifnej mzdy na 4,54 €/hod a 10% -tách variabilnej zložky mzdy pre vodičov. Zároveň sa malo aľknotne napočítať zvýšenie pre všetky platové triedy.“

Keďže konsenzus sa nenašiel ani na poslednom stretnutí – 21. marca - rozhodli sa zástupcovia zamestnancov – po dohode so zamestnávateľom – vyhlásiť spor v kolektívnom vyjednávaní a 12. apríla oficiálne požiadať Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR o určenie sprostredkovateľa. Zatiaľ ho nemajú.

SPOR AJ V DREVÁRSKEJ FIRME SLOVLEPEX BZINY

Náročnú skúsenosť s kolektívnym vyjednávaním zažívajú aj odborári zo Základnej organizácie (ZO) OZ KOVO SLOVLEPEX Bziny.

Svoju prvú kolektívnu zmluvu začali v tejto dolnokubínskej firme na výrobu lepených okenných a dverových eurohranolov vyjednávať v októbri 2017. Po troch kolách kolektívneho vyjednávaní, kedy vedenie firmy navrhovalo len 4%-né navýšenie základných miezd, vyhlásili zástupcovia zamestnancov po dohode so zamestnávateľom spor v kolektívnom vyjednávaní a ďalšie – a 4. kolo (20. marca) sa už uskutočnilo za účasti sprostredkovateľa.

Ako potvrdil vedúci Metodického pracoviska OZ KOVO v Banskej Bystrici, Ing. Michal KUKOLÍK, ktorý sa kolektívnych vyjednávaní osobne zúčastňoval: „Išlo o náročné kolektívne vyjed-

návanie. Hlavným problémom bol neobjektívny systém odmeňovania. Mzda zamestnancov totiž z polovice pozostávala z variabilnej zložky mzdy, ktorú stanovoval zamestnávateľ podľa subjektívnych hodnotiacich kritérií. Aj preto sme zamestnávateľovi navrhli spôsob, ako vytvoriť a následne zaradiť zamestnancov do jednotlivých tarifných tried. Zamestnávateľ ho však odmietol.“

Odborári zo ZO OZ KOVO Slovpex Bziny preto dali podnet na Inšpektorát práce v Žiline, ktorý mzdový systém zamestnávateľa napadol a do konca marca ho zaviazal vykonať v ňom zmeny. Zamestnávateľ to však neakceptoval, za čo by mu následne mala byť udelená peňažná sankcia.

Aj sprostredkovateľ na spoločnom stretnutí 20. marca navrhol vytvorenie pracovnej skupiny, ktorá by vypracovala objektívnejší a prehľadnejší systém odmeňovania. Týmto odporúčaním sa začal zamestnávateľ zaoberať.

Ako sa bude situácia ďalej vyvíjať i následný postup miestnych odborov by mala naznačiť aj plánovaná konferencia ZO OZ KOVO Slovpex Bziny. V spoločnosti v súčasnosti pracuje 78 zamestnancov s mesačnou mzdou v robotníckej kategórii vo výške cca 700 eur brutto – s príplatkami a nadčasmi je to takmer 900 eur.

Nie je vylúčené, že viacerí zamestnanci budú zrejme zvažovať aj odchod k ústretovšiemu zamestnávateľovi, ktorých je v okolí našťastie dost.

af, fg, dš, md, mk

NOVELA ZÁKONNÍKA PRÁCE OD MÁJA ZAVÁDZA PRÍPLATKY

Od mája tohto roku začala platiť novela Zákonníka práce, ktorá zamestnancom zvyšuje príplatky za prácu v noci, vo sviatky a zavádza príplatky za prácu cez víkend.

PRÍPLATOK ZA NOČNÚ PRÁCU

V súčasnosti platí, že za nočnú prácu musí každý zamestnanec dostať príplatok k svojej mzde vo výške 20 percent z minimálnej mzdy, čo je 0,55 eura za hodinu. Od mája bude príplatok za nočnú prácu vo výške 30 percent, teda 0,82 eura za hodinu. V prípade, že niekto vykonáva rizikóvu prácu, bude mať nárok na príplatok za nočnú prácu vo výške 35 percent z hodinovej minimálnej mzdy, čo je 0,96 eura.

Tieto príplatky sa pritom v máji budúceho roku majú znova zvýšiť na 40 percent z minimálnej mzdy, respektíve na 50 percent v prípade rizikóveho povolania.

PRÍPLATOK ZA SVIATOK

Za prácu vo sviatok príplatok vzrastie zo súčasných 50 percent minimálnej priemernnej na 100 percent. Za každú odpracovanú hodinu počas sviatku tak musí zamestnanec dostať príplatok 100% z priemerného zárobku.

PRÍPLATOK ZA VÍKEND

Novinkou sú príplatky za prácu počas víkendov. Aj keď aj predtým mohli zamestnanci takýto príplatok dostávať, záviselo to len od ich dohody so zamestnávateľom, keďže Zákonník práce takýto príplatok nepoznal. Od mája má zamestnanec, ktorý pracuje v sobotu, nárok na príplatok vo výške 25 percent z minimálnej mzdy a v nedeľu bude musieť dostať 50 percent z minimálnej mzdy. Na budúci rok v máji sa majú tieto príplatky zvýšiť na 50 percent v prípade soboty a na 100 percent z hodinovej minimálnej mzdy v prípade nedeľnej práce.

Príplatky za prácu cez víkend a sviatok zamestnanec nemusí dostať vtedy, ak za túto prácu dostane náhradné voľno. „Ak sa zamestnávateľ so zamestnancom dohodne na čerpaní náhradného voľna za prácu vo sviatok, patrí zamestnancom za hodinu práce vo sviatok hodina náhradného voľna a v tom prípade mu mzdové zvýhodnenie nepatrí. Novela nezáväzda režim čerpania náhradného voľna za prácu v sobotu, respektíve za prácu v nedeľu,“ vraví Veronika HUSÁROVÁ z tlačového odboru ministerstva práce.

V praxi to bude znamenať, že napríklad zamestnanec s hrubou mzdou 700 eur, ktorý počas mesiaca

odpracuje osem hodín v sobotu a osem hodín v nedeľu, si v porovnaní so súčasným stavom v čistom vďaka víkendovým príplatkom polepší o 11,83 eura.

OBMEDZIA VÍKENDOVÚ PRÁCU?

Aj keď pre mnohých zamestnancov to bude znamenať len malé priliepenie k platu, zamestnávateľia to pociatia výraznejšie. Okrem samotného príplatku musia totiž zaplatiť navyše aj odvody vo výške 35,2 percenta. A tak zamestnanec, ktorý počas mesiaca odpracuje jeden víkend, ich bude stáť v porovnaní so súčasnosťou navyše 22 eur. Z toho takmer polovicu zinkasuje štát na daniach a odvodoch.

Môže sa preto stať, že firmy sa budú snažiť znížiť náklady a obmedzia prevádzku cez víkendy či sviatky. „Predmetná zmena má napomôcť zladovaniu pracovného a rodinného života a zamestnanci budú mať napríklad víkendy tráviť so svojimi rodinami a venovať sa viac kultúrnym alebo spoločenským aktivitám. Nutnosť práce v sobotu, ale najmä v nedeľu, je zásahom do rodinného života, pretože zamestnanec by v tieto dni mal užívať dni pracovného pokoja. V prípade, že vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky je nevyhnutné, aby sa práca vykonávala v neštandardných časoch, potom novela Zákonníka práce zabezpečuje zamestnancom primerané mzdové zvýhodnenie za výkon tejto práce, a to zvýšením už existujúcich mzdových zvýhodnení alebo zavedením úplne nových inštitútov,“ povedala hovorkyňa ministerstva, V. HUSÁROVÁ.

VÝNIMKY

Príplatky v novej výške za prácu cez víkend a v noci však nemusia dostať všetci zamestnanci. V prípade, že zamestnanec vykonáva prácu, ktorú je potrebné robiť predovšetkým v noci, v sobotu alebo v nedeľu, môže sa zamestnávateľ s ním v kolektívnej zmluve alebo v pracovnej zmluve dohodnúť, že tieto príplatky budú nižšie. Aj tu však zákon stanovuje, v akej minimálnej výške musí byť tento príplatok. Napríklad za prácu v noci to je 25 percent z minimálnej mzdy.

Pozn.: V roku 2019 sa bude výška príplatku počítať z budúcoročnej minimálnej mzdy. Uvedený je výpočet z tohtoročnej minimálnej mzdy, keďže minimálna mzda na rok 2019 ešte nie je známa.

(TASR, red.)

PLATY V PRIEMYSLE CEZ TISÍC EUR

Slovensko aj celý región strednej Európy zažíva silný rast plátov. Vďaka ekonomickému rozmachu sa priemerné hrubé platy v domácom priemysle, kde pracuje viac ako pol milióna ľudí, v úvode tohto roka posunuli na 1 052 eur mesačne, čo je medziročný nárast o 8,57 %.

Firmy sú v situácii, keď nemajú príliš na výber. Pri nízkej nezamestnanosti a dostatku zákaziek prakticky v celej Európe môžu fabriky udržať výrobu len vďaka tomu, že ľudom pridajú. Z kľúčového automobilového priemyslu na Slovensku sa rast plátov prenáša aj do ďalších odvetví. Polepšiť si tak môžu nielen robotníci, kuchári, pokladníčky, ale napríklad aj pracovníci v administratíve.

„Predpokladáme tento rok rýchlejší rast miezd v priemysle, ktorý najvýraznejšie trpí nedostatkom zamestnancov. Práve ten by však mal so sebou ťahať aj rast plátov v ostatných sektoroch vrátane služieb. Odvetvia mimo priemyslu sa totiž musia brániť odchodu zamestnancov do výrobných sfér aj zvyšovaním mzdovej úrovne,“ povedala Jana MESÁROVÁ, manažérka personálnej agentúry Wincott People.

Z regionálneho pohľadu preťali vlni podľa Štatistického úradu SR priemerné platy hranicu tisíc eur v dvoch krajoch, a to v Bratislavskom a Trenčianskom. V Prešovskom a Nitrianskom kraji boli zase hrubé mzdy okolo 750 eur. Vo zvyšných štyroch krajoch zarábali ľudia od 800 do 900 eur.

Otázkou je, či bude súčasný rast plátov pokračovať. Akciev trhy vo svete prechádzajú čoraz viac rôznymi otásmi. Rizikom sú najmä lacné úvery a život ľudí na dlh, s ktorým sa nafukuje aj realitná bublina.

ŽIADANÉ SÚ POKLADNÍČKY, KUCHÁRI I ELEKTRIKÁRI

Nateraz s prúdím rastom plátov môžu tento rok počítať hlavne ľudia v nedostatkových profesiách.

Z jednoduchších pozícií sú to aktuálne operátori výroby, kontrolóri kvality, pokladníčky, obrábачи kovov a vodiči vysokozdvížnych vozíkov. Veľký záujem je aj o kvalifikovaných kuchárov či pomocných kuchárov a čašníkov. Už tradične je výrazný

nedostatok špecializovaných odborníkov - od zväračov, elektrikárov až po IT špecialistov. V Bratislave aj o administratívnych pracovníkov.

Miera evidovanej nezamestnanosti je na Slovensku aktuálne na úrovni 5,72 percenta a z úradov práce môže do zamestnania nastúpiť 158 tisíc ľudí. Napriek tomu firmy nedokážu ani s pomocou úradov práce obsadiť viac ako 81 tisíc voľných pracovných miest.

SLOVÁCI SA BOJA VYJEDNÁVAŤ

Napriek súčasným dobrým ekonomickým časom však mnoho ľudí stále nepociťuje výraznejšie pozitívne zmeny. Veľa zamestnancov sa totiž podľa prieskumov bojí ozvať a manažéri sami od seba tiež nezvyknú zdvíhať platy. „Ukázalo sa, že väčšina Slovákov vníma ako efektívnejší spôsob na zlepšenie svojho platu odchod z práce a nájdenie nového zamestnania, kde si vypýtajú vyšší plat. Až na druhom mieste skončilo platové vyjednávanie so šéfom,“ povedala Nikola RICHTEROVÁ, PR manažérka pracovného portálu Profesia.sk. Hlavne vo veľkých nadnárodných koncernoch fungujú interné systémy, ktoré zamestnancovi automaticky ponúknu vyšší plat po tom, čo sa rozhodne odísť.

Zároveň v domácej ekonomike stále existujú profesie, pri ktorých firmy ani v časoch rekordne nízkej nezamestnanosti nie sú nútené razantnejšie zvyšovať mzdy. „Ide predovšetkým o ľudí v agrosektore na nekalifikovaných pozíciách, ktorých nahrádza mechanizácia, podobné je to v lesníctve. Pri vysokoškolsky vzdelaných ľuďoch je prebytok sociálnych pracovníkov, environmentálnych manažérov, manažérov verejnej správy či pedagógov. Vo všeobecnosti ide o ľudí, ktorí môžu nájsť uplatnenie v odbore iba vo verejnej sfére, kým tá súkromná po nich negeneruje prakticky žiaden dopyt,“ uzavrela J. MESÁROVÁ.

R, Pravda.sk

KRÁTKO

SLOVENSKO MÁ NAJNIŽŠÍ DEFICIT

Deficit verejných financií na Slovensku v minulom roku dosiahol 1,04 % hrubého domáceho produktu (HDP). Vyplýva to z jarnej notifikácie Eurostatu, zverejnenej v závere apríla. Oproti roku 2016 to znamenalo zníženie schodku verejných financií o takmer 1,2 percentuálneho bodu z vyše 2,2 % hrubého domáceho produktu, zároveň išlo o najnižší schodok verejných financií v slovenskej histórii. Rozpočet na rok 2017 pritom počítal so schodkom na úrovni 1,29 % hrubého domáceho produktu. Podobne sa podľa jarnej notifikácie Eurostatu znižuje aj verejný dlh. Kým v roku 2016 predstavoval 51,82 % hrubého domáceho produktu, ku koncu minulého roka predstavoval 50,86 % výkonu ekonomiky. V rámci V4 je tak Slovensko druhé za Českom, ktoré hospodárilo s prebytkom verejných financií na úrovni 1,6 % HDP. Vo svojom hospodárení však naďalej zaostáva za priemerom krajín eurozóny, kde schodok verejných financií dosahuje 0,9 % hrubého domáceho produktu. V porovnaní s celou Európskou úniou sme sa dostali na priemernú úroveň.

POČET PENZISTOV RASTIE

Sociálna poisťovňa evidovala ku koncu marca tohto roka vyše 1,39 milióna dôchodcov na Slovensku. V porovnaní s marcom minulého roka ide o nárast o 12,2 tisíc penzistov. Za desať rokov sa počet dôchodcov zvýšil o 141,6 tisíce. Počet vyplácaných dôchodkov, ktorých môže penzista dostávať aj viaceré súčasne, vzrástol za rovnaké obdobie o 159,4 tisíce na takmer 1,7 milióna. Vyplýva to zo štatistik Sociálnej poisťovne. Na konci tretieho mesiaca tohto roka poisťovňa vykázala vyše 1,06 milióna starobných penzií. Počet invalidných dôchodcov za desať rokov vzrástol o 38 tisíc na 234,9 tisíce. Predčasných starobných dôchodkov bolo ku koncu marca tohto 17,3 tisíce.

POKLES NEZAMESTNANOSTI

Na Slovensku je podľa najnovších štatistik úradov práce necelých 154 tisíc disponibilných uchádzačov o zamestnanie. V porovnaní s februárom klesol ich počet o vyše 4 a pol tisíce. Najviac ľudí bez práce je stále v Prešovskom a Košickom kraji. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR predpokladá, že nezamestnanosť by sa mohla do konca roka dostať pod 5%. Súvisí to najmä s vývojom našej ekonomiky. Rezerť totiž ráta s tým, že firmy budú ďalej zvyšovať počty svojich zamestnancov.

V ZAMESTNANOSTI STARŠÍCH POD PRIEMEROM EÚ

Zamestnanosť ľudí vo veku od 20 do 64 rokov dosiahla vlni v EÚ nový vrchol, a to 72,2 %, uviedol Eurostat. Deväť členských štátov už splnilo európsky strategický cieľ programu Europe 2020 dosiahnuť minimálne 75-% zamestnanosť ľudí v spomínanom veku. V trvalom raste pokračuje zamestnanosť vo vekovej skupine od 55 do 64 rokov, kde vyskočila z 38,4 % v roku 2002 na vlnaťajších 57,1 %. Zamestnanosť vlni stúpila podľa Eurostatu vo všetkých krajinách EÚ s výnimkou Dánska. Na Slovensku vzrástla o 1,3 percentuálneho bodu na 71,1 % zo 69,8 %, pričom národný cieľ je stanovený na 72 %.

MATERSKÉ SA VYŠPLHALO NA 567 EUR

Ešte v roku 2011 dosahovala priemerná mzda na Slovensku 786 eur. Podľa údajov Sociálnej poisťovne, priemerná nemocenská dávka vtedy dosahovala 209 eur a priemerná výška dávky materské bola na úrovni 385 eur.

V minulom roku bol pritom priemerný plat vo výške 948 eur, priemerná nemocenská dávka 252 eur a priemerné materské 567 eur. Priemerné nemocenské tak stúplo o 43 eur a materské až o 182 eur. Na rast sumy materského malo v posledných rokoch vplyv aj jeho percentuálne zvýšenie. Kým v roku 2011 sa materské počítalo ako 60 % z vymeriavacieho základu (v prípade zamestnancov sa vymeriavací základ počíta z ich hrubej mzdy), v minulom roku dosahovalo až 75 % z vymeriavacieho základu.

R. Brázdovič, Sita, TASR

DORUČOVANIE VÝPOVEDE

OTÁZKA: Zamestnávateľ mi chcel dať výpoveď, ale ja som ju odmietol podpísať. Je výpoveď teraz platná?

ODPOVEĎ: Mgr. Alexandra MIČIETOVÁ, právnička Metodického pracoviska OZ KOVO v Prešove:

Podľa § 38 Zákonníka práce písomnosti zamestnávateľa, týkajúce sa vzniku, zmeny a skončenia pracovného pomeru (napríklad výpoveď), musia byť doručené zamestnancovi do vlastných rúk. Písomnosti doručuje zamestnávateľ zamestnancovi v prvom rade na pracovisku, alebo v jeho byte, alebo kdekoľvek bude zastihnúť.

Ak to nie je možné, možno výpoveď doručiť

poštovým podnikom ako doporučenú zásielku. Písomnosti doručované poštou zamestnávateľ zasiela na poslednú adresu zamestnanca, ktorá je mu známa, ako doporučenú zásielku s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Zamestnávateľ nemá povinnosť zisťovať poslednú adresu zamestnanca. **Povinnosť oznámiť zamestnávateľovi zmenu adresy má zamestnanec, ktorému táto povinnosť vyplýva z § 81 Zákonníka práce.**

Povinnosť zamestnávateľa alebo zamestnanca doručiť písomnosť sa splní, len čo zamestnanec alebo zamestnávateľ písomnosť prevezme alebo len čo ju poštový podnik vrátil zamestnávateľovi alebo zamestnancovi ako nedoručiteľnú.

Rovnako sa písomnosť považuje za doručenu ak doručenie písomnosti bolo zmarené konaním alebo opomenutím zamestnanca alebo zamestnávateľa.

vateľa.

Účinky doručenia nastanú aj vtedy, ak zamestnanec alebo zamestnávateľ prijatie písomnosti odmietne.

V praxi to obvykle prebieha tak, že zamestnávateľ za prítomnosti dvoch svedkov výpoveď zamestnancovi prečíta s poučením, že napriek tomu, že výpoveď odmietol prevziať, sa táto považuje za doručenu so všetkými následkami. Svedkovia potvrdia svojím podpisom, že boli svedkami odmietnutia výpovede zo strany zamestnanca. Toto slúži zamestnávateľovi ako dôkaz doručenia výpovede v prípade sporu.

Aj keď ste výpoveď z pracovného pomeru odmietli podpísať, táto sa považuje za doručenu!

To, či je platná, však závisí aj od splnenia ďalších hmotnoprávných podmienok platnosti výpovede, ako je skutkovo vymedzený dôvod výpovede, prerokovanie so zástupcami zamestnancov, či splnenie ponukovej povinnosti.

POVINNÉ ZVEREJŇOVANIE VÝŠKY PLATOV

Začiatok mája prináša pre firmy a zamestnávateľov novinky. Ak spoločnosti hľadajú nových zamestnancov, musia od 1. mája uvádzať na pracovných portáloch, v letáčkoch či v novinových inzerátoch aj základnú zložku mzdy.

Zamestnávateľ pri uzatvorení pracovnej zmluvy už nesmie so zamestnancom dohodnúť základnú zložku mzdy v nižšej sume, ako zverejnil v ponuke zamestnania. Zmenu zavádzajú novely Zákona o službách zamestnanosti a Zákonníka práce.

Pri predkladaní tohto návrhu v parlamente argumentoval rezort práce vyššou transparentnosťou, lepšou informovanosťou záujemcov o prácu či prirodzeným tlakom na rast miezd.

Zamestnávateľa považujú opatrenie za populistické a zavádzajúce. Vopred stanoví mzdu môže zamestnávateľ len pri niektorých pracovných pozíciách, najmä pri manuálnej, úkolovej práci. Pri duševnej práci je nastavenie jedného mzdového limitu problematické. Informácia o základnej mzde môže napokon uchádzačov o pozíciu odradiť. Zmena tiež môže zúžiť priestor na individuálnu dohodu o plati.

Podľa zástupcov portálu Profesia.sk táto novela výrazne zasiahne do personálnej politiky firiem a napokon neprinesie väčšiu transparentnosť.

Za 1. štvrtrok 2018 bola akákoľvek mzdová informácia uverejnená vo výške 27% pracovných inzerátov na portáli Profesia.sk.

Počet pracovných pozícií v poslednom období

rástol, čo spôsobilo jednoduchšie možnosti zamestnať sa. Podľa Profesie sú zamestnávateľa oproti uchádzačom často v nevýhode, keďže nezamestnanosť je na historickom minime. **Firmy sa tak snažia motivovať ľudí, aby zareagovali na ich inzerát novými spôsobmi. Jedným z nich je aj uverejňovanie mzdy v inzerátoch.**

Vo všeobecnosti sa na Slovensku poukazuje na to, že na inzerát, v ktorom sú mzdové informácie, zareaguje viac ľudí. Zvýšený počet reakcií možno vidieť najmä pri tých inzerátoch, v ktorých zamestnávateľa uvádzajú nadpriemernú mzdu.

Podľa Profesie existujú aj odvetvia, na ktoré malo doposiaľ zverejňovanie plátov negatívne účinky. Problémom môže byť najmä pre tie odvetvia, ktoré sú známe nízkymi plátmi. Niektorí menší podnikatelia sa však snažia prilákať ľudí aj poskytnutím iných nefinančných benefitov, keďže plat zatiaľ zvýšiť nevedia. Pre väčšinu uchádzačov sa však po novele môže stať najdôležitejším aspektom v inzeráte práve plat.

ZÁKLADNÁ MZDA

Zamestnávateľ od mája pri uzatvorení pra-

covnej zmluvy nesmie so zamestnancom dohodnúť nižšiu základnú zložku mzdy, ako je suma, ktorú zverejnil v ponuke zamestnania. V novele sa neuvádza, či majú zamestnávateľa v inzerátoch uvádzať hodinovú, týždňovú alebo mesačnú mzdu.

Do základnej zložky mzdy nebudú zarátané príplatky za nočnú prácu, nadčasy, práca vo sviatok, odmeny alebo prémie. Prítom tieto variabilné zložky mzdy môžu hrať významnú rolu v celkovej výške mzdy, preto ani povinne zverejnená základná zložka nemusí povedať nič o tom, koľko v skutočnosti zarobíte.

Uvádzanie základnej zložky mzdy taktiež neplatí pre všetkých. **Novela sa nevzťahuje na verejnú správu, kde sa platy aj tak odvíjajú podľa stanovenej tabuliek, a na prácu v zahraničí.** Ak teda bude na Slovensku firma uvádzať pracovnú ponuku, ktorá počíta s náplňou práce v zahraničí, uvádzanie základnej zložky mzdy sa na ňu nevzťahuje.

Novela zákona sa tak týka:

- všetkých firiem, ktoré majú sídlo na území Slovenskej republiky,

- všetkých firiem, ktoré zamestnávajú zamestnancov na základe Zákonníka práce a Zákona o službách zamestnanosti.

Za nedodržanie zákona hrozia sankcie vo výške 33 193,91 eura pre zamestnávateľa!

e-trend, red.

VLANI V PRÁCI ZOMRELO 41 ĽUDÍ

Z iniciatívy Medzinárodnej organizácie práce si od roku 2003 každoročne pripomíname 28. apríl ako **Svetový deň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci**. Jeho cieľom je zamerať pozornosť odbornej aj laickej verejnosti na význam bezpečnosti a ochrany zdravia a prevenciu, ktorá je základným predpokladom pri znižovaní počtu úrazov a chorôb, spôsobených pri výkone povolania. **Tento dátum je zároveň medzinárodným spomienkovým dňom na obeť pracovných úrazov a chorôb z povolania**, počas ktorého si pracovníci na celom svete uctievajú ich pamiatku, a to nielen pietnymi zhromaždeniami, ale aj usporádaním rôznych odborných informačných kampaní na priblíženie nových trendov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia a zdôraznenie závažnosti pracovných úrazov a chorôb z povolania.

V roku 2017 bolo v Slovenskej republike nahlásených 9 328 registrovaných pracovných úrazov, pričom z uvedeného počtu bolo 41 závažných pracovných úrazov s následkom smrti (teda smrteľných pracovných úrazov). Taktiež bolo v roku 2017 zaevidovaných 118 pracovných úrazov s ťažkou ujmom na zdraví a 1 169 ostatných registrovaných pracovných úrazov.

Oproti predchádzajúcemu roku prišlo k nárastu počtu závažných pracovných úrazov s následkom smrti

(+1) ako aj pracovných úrazov s ťažkou ujmom na zdraví (+15).

Zdrojmi a príčinami väčšiny smrteľných úrazov boli dopravné prostriedky (16 prípadov), pracovné prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov osôb (13 prípadov) a materiál, bremená, predmety (7 prípadov). Najčastejšími zdrojmi vzniku závažných pracovných úrazov s ťažkou ujmom na zdraví boli pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov osôb (36 prípadov), dopravné prostriedky (28 prípadov) a stroje a zariadenia - hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné (25 prípadov).

Zo štatistiky zdrojov vzniku registrovaných pracovných úrazov za rok 2017 taktiež vyplýva, že najviac týchto úrazov spôsobila manipulácia s materiálom, bremenami, predmetmi alebo ich pád a pôsobenie ostrých hran týchto bremien (2 868 prípadov). Na ďalšie miesto podľa počtu možno zaradiť úrazy, ktoré vznikli následkom pádov osôb na cestných dopravných priestoroch (2 563 prípadov).

Najčastejšími príčinami vzniku smrteľných pracovných úrazov bolo predovšetkým používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia (9 prípadov). Pri pracovných úrazoch s ťažkou ujmom na zdraví bol naj-

častejšou príčinou nedostatok osobných predpokladov na výkon práce v čase úrazu (rôzne indispozície, nepozornosť a pod.) a bežné riziko práce (40 prípadov). Druhou najpočetnejšou príčinou bolo používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez odbornej spôsobilosti (24 prípadov).

Pracovné úrazy sú často dôsledkom neplnenia povinnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zo strany zamestnávateľov, ale aj zamestnancov.

V uplynulom roku bolo pri kontrolnej činnosti zo strany orgánu dozoru zistených 47 261 nedostatkov, čo predstavuje oproti roku 2016 nárast o 12,70 %, preto je stále obrovský priestor na zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov, ako aj prístupu zamestnávateľov i zamestnancov na dodržiavanie pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Len neustálym uplatňovaním všeobecných zásad prevencie pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, je možné predchádzať nehodám na pracovisku a chorobám z povolania.

Všetci zamestnanci majú právo na bezpečné a zdravé pracovné podmienky a preto má byť všeobecnou prioritou výrazne podporovať všetky preventívne aktivity v tejto oblasti. **Svetový deň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci** je tiež jednou z takýchto aktivít.

Ing. Tímea Szaboová
Vedúca Úseku ZIBP a vzdelávania OZ KOVO v Bratislave

BUDEME TU MAŤ PIATU AUTOMOBILKU?

V priemyselnom parku pri Košiciach môže vzniknúť piata automobilka. O investíciu čínskeho producenta áut Zhi Dou už Slovensko súperí len s Rumunskom.

Zároveň o rozšírení výroby uvažuje aj BMW. O miesto v novej priemyselnej zóne môže mať záujem aj čínsky gumárenský gigant LingLing.

„Sme radi, že je o investícii v našej obci záujem a momentálne aj my čakáme na presnejšie informácie o budúcom investorovi,“ povedal starosta obce Haniska Miloš BARCAL. V samotnej obci je už dnes nízka nezamestnanosť a obecný úrad nemôže nájsť napríklad údržbára. Na konci katastra obce sa totiž začína fabrika U. S. Steel Košice a priemyselný park obce Kechnec je vzdialený približne 10 kilometrov. „Nový investor preto bude musieť o ľudí zabojsť vyššími mzdami. V opačnom prípade môže mať problém nájsť nových zamestnancov. Pre obyvateľov obce bude tiež dobre, ak vláda zabráni predaju pozemkov rôznym špekulantom,“ dodal starosta M.BARCAL.

Práve o Čičanoch sa pritom hovorí ako o jednom z možných investorov, kvôli ktorým došlo k zablokovaniu pozemkov v novom strategickom priemyselnom parku pri Košiciach. Vláda SR na zasadnutí v piatok, 21.4., schválila zablokovanie pozemkov v tomto novom strategickom priemyselnom parku, čo znamená, že v prípade príchodu investora bude môcť štát tieto pozemky vyvlastniť. Podľa vyjadrení ministra hospodárstva Petra ŽIGU sú zatiaľ v hre piati investori. Celková

plocha priemyselnej zóny je 250 hektárov, takže by sa do nej malo zmestiť aj viacero firiem.

Výhodou je tiež, že sa priemyselný park v obci Haniska nachádza blízko letiska. Zároveň sa prostredníctvom vybudovaných rýchlostných ciest dokáže napojiť na maďarskú diaľnicu.

RUMUNI PONÚKAJÚ VYŠŠIE DOTÁCIE

V súťaži o čínsku investíciu má Rumunsko výhodu v podobe dotácií. Pre potenciálnych investorov ponúka podporu až do výšky 50 percent investície, slovenská hranica je 35 percent.

Konečné rozhodnutie má automobilka oznámiť na jeseň.

Bowlingový turnaj mladých z U.S.Steel Košice

Mladí odborári z U.S.Steel Košice zorganizovali 14. apríla 2018 pre svojich kolegov z fabрики bowlingový turnaj, ktorý je vo firme veľmi obľúbený a rozšírený.

Súťažilo sa v dvoch kategóriách – a to do 35 a nad 35 rokov, pričom súťažné tímy boli zložené z rôznych výrobných úsekov. Turnaja sa celkovo zúčastnilo viac ako 50 hráčov, me-

Hore: Víťazný tím nad 35 rokov spolu s organizátorom a členom KMO - M. Hopko (druhý zľava)
Dole: Víťazný tím do 35 rokov

dzi nimi skúsené tímy, ale aj hráči, ktorý sa spoznali až na mieste a vytvorili spolu tím. Svojich kolegov prišli povzbudiť aj niektorí ich predsedovia zo základných organizácií OZ KOVO v USSK. Počas celého dňa vládla veľmi príjemná, zábavná a hlavne súťažná atmosféra, keďže hlavnou cenou bol putovný pohár KMO. V druhej polovici turnaja padol aj rekord

v počte bodov na jednotlivca, o ktorý sa postaral hráč do 35 rokov. Zlatý pohár si napokon po niekoľkohodinových súbojoch odniesol tím nad 35 rokov z úseku podpory výroby - závod Energetika USSK.

Turnaj nám okrem zábavy poskytol aj množstvo užitočných skúseností ohľadom organizovania takýchto podujatí a sme radi, že akcia bola úspešná a niesla sa v príjemnom a športovom duchu. Ohlasy na turnaj od hráčov na seba nenechali dlho čakať a prevažovali tie pozitívne, čo nás veľmi teší a sme rozhodnutí z tejto akcie spraviť v podniku pravidelnú a dlhoročnú tradíciu.

Víťazný tím bowlingového turnaja KMO 2018

Text a foto: Maroš Hopko
Komisia mladých odborárov
U.S.Steel Košice

AUTOMOBILOVÝ PRIEMYSEL

CHÝBAJÚ ZAMESTNANCI

V slovenských automobilkách za výrobnými linkami chýbajú tisíce pracovníkov, a tak sa ich závody snažia nalákať vyššími platmi či rôznymi sociálnymi benefitmi. Za lepšie platové i pracovné podmienky sa však ešte pred spustením výroby v Jaguari Land Rover postavili zamestnanci. Nové odbory už vedeniu podniku predložili kolektívnu zmluvu s podmienkami, o ktorých s nimi budú vyjednávať na budúci mesiac. Jaguar na začiatku sľuboval zhruba 1 225 eur. V automobilke majú tiež doobšadzovať posledných stopäťdesiat pracovných miest.

V žilinskej Kii prijímú v priemere každý mesiac pätnásť až dvadsať nových pracovníkov, hlavne operátorov výroby.

V trnavskej PSA aktuálne chýba dvestopäťdesiat ľudí. V takmer štrnásťtisícovom bratislavskom Volkswagene hľadajú až päťsto nových zamestnancov.

Podľa aktuálnych prognóz, do roku 2020 bude celkovo v automobilovom priemysle u nás chýbať až štrnásťtisíc ľudí. Náš štát to zatiaľ rieši uvoľňovaním pravidiel pre zamestnávanie cudzincov.

V ŠKODE SI VYDOBILI 12 PERCENT

Hrozba štrajku zamestnancov v českej automobilke Škoda Auto Mladá Boleslav primála vedenie spoločnosti, aby sa so zástupcami zamestnancov dohodli na zvýšení plátov. Tarifné mzdy približne 25 tisíc zamestnancom automobilky tak od 1. apríla vzrastú o 12 percent. Pracovníci navyše dostanú jednorazovú platbu v prepočte okolo 2600 eur. Nová tarifná dohoda pritom platí do konca marca 2019. Ako uviedol predseda predstavenstva Škoda Auto, Bernhard MAIER, netradične „prudké zvýšenie plátov je odrazom aktuálnej situácie v českej ekonomike a konkurenčného prostredia.“ V Česku je v súčasnosti prakticky plná zamestnanosť. Miera nezamestnanosti v Česku klesla v marci na 3,5 percenta z 3,7 percenta vo februári. Dohoda zároveň v poslednej minúte odvrátila hroziaci štrajk. Odborári sa rozhodne postavili proti rozšíreniu pracovného týždňa v kmeňovom závode v Mladej Boleslavi a presadili svoje požiadavky. Priemerný plat tarifného zamestnanca Škody vlni dosiahol okolo 45 385 českých korún (v prepočte 1 820 eur). Dodajme, že Škoda v roku 2017 vyrobila rekordných viac než 1,2 milióna vozidiel. Najpredávanejším modelom bola Octavia. Škoda má v Česku okrem kmeňového závodu aj ďalšie dva montážne závody a pre miestne trhy tiež vyrába v Rusku a Číne.

VOLKSWAGEN LÍDROM V PREDAJI

Predaj hlavnej značky VW z nemeckého automobilového koncernu Volkswagen v prvom štvrtroku aj v samotnom marci bol rekordný. Za január až marec dodala firma na trh 1,53 milióna vozidiel tejto značky, čo bolo o 5,9 percentuálneho bodu viac ako v rovnakom období vlni. Rekordný predaj podporil dopyt v Číne a v USA, oznámila automobilka. Značka VW je podľa predaja a príjmov v rámci koncernu najväčšia. V Číne, ktorá je najväčším trhom automobilky, sa predaj zvýšil o 8,6 percentuálneho bodu. V USA bolo percentuálne tempo rastu dvojciferné, v Nemecku sa predaj zvýšil o 7,3 percentuálneho bodu. Pokles však firma v marci zaznamenala v Nemecku, kde sa odbyť znížil o 0,8 percenta, napísala agentúra DPA.

V celom minulom roku globálny odbyť značky VW vzrástol o 4,2 percentuálneho bodu na rekordných 6,23 milióna vozidiel. Koncern Volkswagen zahŕňa aj ďalšie značky, napríklad Audi, Bentley, Lamborghini, Porsche alebo Seat. Jeho súčasťou je tiež Škoda Auto.

Sita, TASR, hn, red.

25. ROKOV OZ KOVO – súťaďte s nami!

V tomto roku si Odborový zväz KOVO pripomína 25.výročie svojho vzniku .

Pri tejto príležitosti sme pre vás pripravili súťažný kvíz, ktorý sme odštartovali vo februárových Prioritách. Až do decembra 2018 budú v každom z vydaní Priorít zverejnené súťažné otázky, súvisiace so vznikom či pôsobením Odborového zväzu KOVO.

Vašou úlohou je - najneskôr do 20. dňa nasledujúceho mesiaca - poslať na naše otázky správne odpovede, a to prostredníctvom sms správy, e-mailu alebo písomne na adresu našej redakcie. Každý mesiac potom vyžrebujeme jedného výhercu, ktorý od nás dostane tričko s logom 25. rokov OZ KOVO a spomienkový

predmet. **Všetci účastníci, ktorí správne odpovedia na naše otázky, budú zároveň posunutí do záverečného žrebovania o hodnotné ceny.** Toto žrebovanie sa uskutoční koncom decembra za prítomnosti podpredsedníčky Rady

OZ KOVO Moniky Benedekovej, ktorá našu súťaž zastrešuje.

O ČO SÚŤAŽIME?

- 1.cena - kvalitný tablet;
- 2.cena – 1TB externý disk;
- 3.cena - 2200 mAh power banka (externá nabíjačka na mobily, tablety či PC).

Ak sa teda chcete zapojiť do našej súťaže, píšete na adre-

su: Redakcia Priority, ČSA 25, 974 05 Banská Bystrica;

e- mailujte na: fakova@ozkovo.sk
a sms-kujte na mobilné číslo: 0911 394 318.

To všetko do 20. dňa nasledujúceho mesiaca!

Nezabudnite na heslo: 25. rokov OZ KOVO a tiež na vaše meno, adresu či kontakt, na ktorom vás zastihneme!

ODPOVEĎ NA 2. SÚŤAŽNÚ OTÁZKU:

V rámci 2. kola našej súťaže sme sa vás pýtali na meno prvého predsedu Odborového zväzu KOVO, zvoleného na ustanovujúcom zjazde v Piešťanoch.

Správna odpoveď: Prvým predsedom OZ KOVO bol Jozef Krumpolec.

Tričko s logom 25.výročia OZ KOVO a spomienkové pero získava p. **Jozef MECELE zo Žiaru nad Hronom** - srdečne blahoželáme! Nášho výhercu spolu s ostatnými autormi správnych odpovedí zároveň posúvame do záverečného – decembrového žrebovania o vyššie uvedené hodnotné ceny.

3. SÚŤAŽNÁ OTÁZKA: Viete mená súčasného predsedu OZ KOVO a podpredsedu OZ KOVO?

Tešíme sa na Vaše odpovede, ktoré posielajte do 20. mája a držíme palce!

NA ZASMIATIE ...

Smiech predlžuje život - ale len ak sa nesmeješ vlastnej žene!

Rozprávajú sa dvaja v krčme: „Vieš čomu ja nerozumiem? Keď som v krčme, moja žena sedí celú noc doma v kuchyni, aby sa ma nad ránom – keď prídem domov - opýtala, koľko je hodín?“

Dve kamarátky na káve: „Môj muž o tom ešte nevie, ale vždy, keď máme spolu intímnu chvíľku, hodím do prasiatka 50 centov. Takto mu šetrím na darček. Zatiaľ to vyzerá na horalku...“

Učiteľ sa pýta žiaka v škole:

„Janko, a čím by si chcel byť?“

„Hracím automatom.“

„A prečo hracím automatom?“

„Pretože nič nerobí, iba berie peniaze.“

Príde nahnevaný rodič do školy za učiteľom: „Povedzte mi, prečo môj syn dostal zo zemepisu päťku?“

„Lebo hľadal Rimavskú Sobotu v kalendári!“

Malí ľudia vedia že sú malí. Tuční ľudia vedia, že sú tuční. Len tí hlúpi obvykle nemajú o ničom ani tušenie...

Krížovky s úsmevom

	armáda, vojaci	hrabaním dookola pozhrňaj	značka niklu	skratka štátu Illinois	2. časť tajničky	lákate, vytahujete	Manželka dohovára manželovi: - Drahý, ty ma už nemáš rád... - Prečo si to myslíš?... - Lebo sa ma už nepýtaš ako kedysi, ako sa mám?... - Drahá, tak, ako sa máš? (Dokončenie tvorí tajničku krížovky)
šrím voňu							
vzťahujúca sa na oblie						ženské meno	na tomto mieste
skratka juvenilného hormónu			ohraničujú prikrývka hlavy				poklesla, zľahla
srknutie				Sidónia (dom.) cez, skrz (zastar.)			
mesto v Indii							1. časť tajničky kapustovitá rastlina
oraním obhráme						zn. shipping ton druh zliatiny	
Pomôcky: Baré, sht, IMP, aak, cekas, oat	slovenský spisovateľ	nejedovateľ had mužské meno				Cecília (dom.) programovací jazyk	
často blúzniť							
čin na Rýne				Emanuel (dom.) české muž.meno			rumunská lapaj, huncút (expr.)
roľnícke družstvo			druh polyizobutylénu zasiate				
rýdzi, číry						sklené predmety značka hliníka	
Pomôcky: oppanol, AAP, boa, rataj	vysievaná pre, po česky					tlač. ag. Austrálie ovos, po anglicky	
slzilo od žiafu							značka pre stat EČV Dol. Kubína
oráč (zastar.)						Adam (dom.)	
prever!					!	spriadaš, sruješ	